MT

N:o 5 · 1960

Myyntitietoja MYYMÄLÄVÄELLE

LEHTI KIERTÄÄ SEURAAVASTI:

OSUUSTUKKUKAUPPA

115 jäsenosuusliikkeen ja niiden 524 000 jäsenperheen yhteinen taloudellinen keskusliike. Kokonaismyynti v. 1959 oli 54,8 miljardia markkaa. Tuotantolaitosten myynti v. 1959 oli 17,6 miljardia markkaa.

Elintarvikeryhmä

Kauppa: siirtomaaosasto, hedelmäosasto.

Tuotanto: kahvipaahtimo, makaronitehdas, margariinitehdas, ravintojalostetehdas, teknokemiallinen tehdas, Kontio & Kontio Oy (säilyketehdas).

Myyntiorganisaatio: myyntiosasto, myyntitoimistot, varasto- ja huolintaosasto, mainososasto, markkinointipalvelu. Laaduntarkkailu.

Maatalousryhmä

Kauppa: maatalousosasto, lihaosasto.

Tuotanto: 6 lihanjalostustehdasta, 2 myllyä, 2 meijeriä, Oy Peruna (mallastehdas), perunajauhotehdas, rehutehdas.

Rautaryhmä

Kauppa: rautaosasto, koneosasto.

Tuotanto: kattohuopatehdas, naulatehdas, OTKn Puu Oy (saha, puuvalmistetehdas, huonekalutehdas), Oy Sotkia (levytehdas), tulitikkutehdas. Puutavaraliike Osuuspuu. Oy Renlund Ab (tavaratalo, rautakaupat, 2 tiilitehdasta, Leca-kevytsoratehdas, Leca-kevyttiilitehdas, vuolukivilouhos).

Tekstiiliryhmä

Kauppa: tekstiiliosasto, jalkineosasto, vaatetusosasto.

Tuotanto: kappa- ja leninkitehdas, paitatehdas, pukutehdas, työvaatetehdas, vuodevaatetehdas, Keru Oy (vanutehdas).

Hallinto: konttoriosasto, henkilöosasto, koulutusosasto, säästökassaosasto.

Teknillinen ryhmä

Osastot: teknillinen osasto, rationalisointiosasto, keskuslaboratorio.

N:o 5 TOUKOKUU 1960
28. VUOSIKERTA

Päätoimittaja: Mauno Rintakoski
Puh. 70731/327

Toimitussihteeri: Yrjö Kitti
Puh. 70731/329

(KK) Helsinki 1960, KKn kirjapaino

Osastopääll. Toivo Koponen, Ol. Vaasanseutu:

Vetääkö kangasmyymälämme asiakkaita tänä keväänä?

Uusi muoti — uudet laadut, kuosit ja värit ovat jälleen kevään vetonauloja — ne vetävät naisväkeä kangasmyymälöihin. Onko oma kangasosastomme kaikkine uutuuksineen kyllin vetävä, vai jäämmekö toiseksi kevään tekstiilimyynnissä?

Emme jää, jos asianmukaisen tekstiilivalikoiman ja ammattitaitoisen asiakaspalvelun lisäksi voimme tarjota enemmän UUTTA kuin kilpailijamme. Hyväkään uutuusvalikoima ei sellaisenaan riitä — jotain UUTTA on löydettävä ja keksittävä näyteikkunoihin, myymäläesittelyyn, myyntitapoihin, mainontaan, kaikkiin mahdollisiin asioihin, jotka yhdessä tekevät myymälästämme elävän kangasmyymälän, josta puhutaan ja josta ostetaan, vaikkapa se ei aina olisikaan ulkonaisilta puitteiltaan paikkakunnan modernein.

Olemme tottuneet näyteikkunoissa sinänsä kauniisiin, eri tavoilla ripustettuihin kangasasetelmiin. Mutta mitähän jos sijoittaisimme sinne nyt entistä enemmän näytenukkeja tai vastaavia telineitä, joiden avulla saamme kankaamme näyttämään valmiilta vaatekappaleilta? Naispuolisenkaan ostajan mielikuvitus ei hänen ikkunaa ohittaessaan pysty roikkuvasta kangaskappaleesta loihtimaan sitä kuvaa, jonka valmiiksi vaatteeksi aseteltu kangas antaa. Mikäli myymälässä on ompelutaitoinen myyjä, on hänen osuutensa ikkunan somistuksessa yhtä tärkeä kuin ammattisomistajan.

Kankaiden esittelyä Ol. Vaasanseudun tavaratalon kulmaikkunassa. Kankaita on nuppineulojen avulla sommiteltu myös puvuiksi näytenukeille.

Sisäesittelyssä voidaan mainiosti soveltaa samaa tapaa. Suhteellisen kallis "Sabrinakin" maksaa nopeasti itsensä, kun se vain puetaan riittävän usein ja sijoitetaan sopivasti kangaspöytien läheisyyteen. On merkillepantavaa, kuinka kalliskin hinta muuttuu sivuseikaksi, kun kangas pääsee irti "pakan kiroista" ja saa ostajan valtoihinsa. Näytenukkien lisäksi voidaan käyttää myös huokeampia telineitä. Niidenkin avulla saadaan kangas mahdollisimman lähelle tulevaa muotoaan. Ripustaminen sopii erinomaisesti verhokankaille, mutta naisten leninkikankaille se ei aina riitä. Mielenkiintoa herättäviä yksityiskohtia ei saada riittävän hyvin esille.

Monipuolisetkin esittelyvälineet jäävät kuitenkin tehottomiksi, ellei niitä hoideta päivittäin. Jo kerran nähty ei kiinnosta asiakkaita, vaan he jatkavat varsinkin tavarataloissa tunnettua ohimarssiaan. Uusi mielenkiintoinen sommitelma toimii pysäyttäjänä, kunnes pääsemme siihen vaiheeseen, jossa myyjät voivat näyttää taitonsa. Myyjän ammattitaitoa ei voida liiaksi korostaa, hänhän on se tekijä myymälässä, jonka asiantuntemuksesta ja esittelytavasta useimmiten riippuu, vaihtaako kangas onnistuneesti omistajaa. Kangasmyyjän on jatkuvasti opittava uutta. Jokainen myyntikausi tuo tullessaan lukuisasti aivan uusia kangaslaatuja uusine ominaisuuksineen, joista kaikista on perusteellisesti oltava selvillä ennen kuin myyntiesittelyyn ryhdytään. Hyvä myyntitekniikka edellyttää muun ohessa myös riittävästi mielikuvitusta. Sille löytyy kangasmyymälässä kiitollinen kohde — kangas ja kaikki sen käyttömahdollisuudet. Omakohtaista ompeluharrastusta ei yhdenkään kangasmyyjän pitäisi laiminlyödä.

Erilaiset rynnäköt, erikoisviikot, -myynnit, -tarjoukset ja -markkinat ovat keinoja, jotka piristävät myymäläkuvaa ja lisäävät myyntiä. Niiden avulla voidaan jopa ohjailla menekkiä silloin, kun näyttää siltä, että joku erä "jäätyy" käsiin. Välikausina voidaan myyntiä kiihottaa mm. ilmaisen leikkuupalvelun avulla. Se ei vaadi suuria ennakkojärjestelyjä eikä kustannuksia, jos henkilökunnassa on alaan innostunut myyjä — mieluimmin ammattitaitoinen ompelija. Samalla voidaan tarjonta ohjata hitaammin vaihtuviin laatuihin ja jäännöspaloihin. Viimemainittujen merkeissä voidaan

myös pitää ”Jäännöspalamarkkinat” pari, kolme kertaa vuodessa.

Ol. Vaasanseudun kangasosaston ”viikon tekstinä” oli viime lokakuussa ”Jäännöspalamarkkinat” ja tulos oli ällistyttävä — kolmen päivän myyntitulos oli lähes 2 milj. mk. Tällaisissa erikoismyynneissä on palojen leikkaus ja oikean käyttötarkoituksen määrittely, samoin myyjien ennakkoinformointi hoidettava huolella. Palan käyttöarvo on aina tärkeämpi kuin alennuksen suuruus.

Myyntikautta varten tehtävään rynnäkkösuunnitelmaan kannattaa sisällyttää riittävästi erikoismyyntejä. Suunnitelmaa ei kuitenkaan ole tehtävä liian kiinteään muotoon. Kauden kestäessä hankitut erikoiserät, kilpailijoiden tempaukset, säänvaihtelut jne. on tarkoin huomioitava ja sovellettava käytäntöön. Pääasia on, että riittävän monipuolinen runko on varattu ja että tarjonta on monipuolista — sama ei saa toistua liian usein. Huokeiden erikoiserien myynti voidaan jaoitella siten, että parhaat laadut myydään iskuartikkeleina kauden kestäessä, osa konttimyynneissä ja loput yhdessä myymälän muiden jäännöserien kanssa kauden päättyessä pidettävässä jäännöserämyynnissä. Viimemainittu on järjestettävä huolella ja luotava sille samat perinteet kuin jalkineosastojemme jäännösparimyynneillä jo on.

Trikooryhmässä on lukemattomia käyttöartikkeleita, mm. sukat ja kerrastot, joiden menekkiä voidaan kasvattaa melkein rajattomasti erikoisesittelyillä. Nämä ovat usein varsin vähällä vaivalla hoidettavissa. Tällöin voidaan myös hankinta hoitaa edullisemmin. Hinnat saadaan iskuluokkaan ja myymälä saa edullisen ostopaikan maineen. Pelko liiallisesta markkinatunnelmasta tai Helppo-Heikin maineesta on useimmiten liioiteltua. Vaarallisempaa on myymälässä vallitseva haudan hiljaisuus. Totuushan on, että Helppo-Heikit myyvät jatkuvasti juuri edellämainittuja käyttöartikkeleita suuret määrät myös meidän asiakaspiirillemme. Voimme hoitaa tämänkin kaupanalan kunnollisilla huokeilla artikkeleilla — ja paljon vähemmällä äänellä.

Mutta kangasmyymälä vaatii toimintansa tueksi näyteikkuna- ja sisämainonnan lisäksi myös lehtimainontaa. Se on kuitenkin valitettavasti kallista lystiä. Näkyväkin ilmoitus hukkuu helposti isojen pesuaine-, tupakka- ja kahvi-ilmoitusten joukkoon ja jää teholtaan puolinaiseksi. Keskittämällä ilmoitus määrättynä viikonpäivänä ilmestyvään lehteen ja yhdistämällä se samoihin ”raameihin” tavaratalon tai keskustoimipaikan muiden osastojen ilmoitusten kanssa saadaan aikaan näkyvämpi ”pläntti”, johon katse helpommin osuu, ja jota aikaa myöten totutaan lehdestä määrättynä viikonpäivänä jopa etsimään.

Erityisesti sopii tällainen yhteisilmoittelu puku-, jalkine- ja kangasosastoille. Se on osuustoimintaa, josta jokainen osapuoli hyötyy yhtälailla. Todettakoon lopuksi, että lehtimainonta vastaa tarkoitustaan erityisesti silloin, kun myymälässä tapahtuu jotain kertomisen arvoista, joka kiinnostaa asiakkaita. Ja hyvällä yrityksellä löydämme sinne uutta ja kiinnostavaa vuoden jokaiselle viikolle.

Näiden hyllykön päässä olevien näyte nukkien avulla on kangas saatu esille valmiina vaatekappaleena. Palat on leikattu siten, että ne voidaan vielä myydä.

Värien ja mielikuvituksen vapautta tämän kevään kangasvalikoimissa

Lontoon, Pariisin, Brysselin, Rooman ja muiden Euroopan johtavien muotikeskusten tammi-helmikuussa pitämät muotinäytökset paljastivat ne suuntaviivat, joita tämän kevään ja kesän Nainen noudattelee halutessaan esiintyä muodikkaasti pukeutuneena. Yleensä tuntuu muoti noudattelevan edelleenkin hillittyä ja naisellisuutta korostavaa linjaa, joka osoittaa, että ainakin jossain määrin on rauhoittumista tapahtunut tällä alalla. Sen sijaan näyttää siltä, että johtavien muotihuoneiden taiteilijat ovat yksimielisesti päästäneet kevään ja kesän kankaat oikeuksiinsa ja pyrkineet käyttämään kankaiden materiaalin, värien ja kuosituksen suomia mahdollisuuksia hyväkseen entistä paljon rohkeammin.

Ihailtavan valppaasti seuraa kotimainen tekstiiliteollisuus näitä kansainvälisiä muotimarkkinoita. Niinpä esimerkiksi villateollisuutemme joukosta saattaa löytää aivan samoja kuoseja, joita esiintyy Pariisin tai Lontoon tämän kevään muotikuvissa.

Värikkyyttä, keveyttä, elävyyttä . . .

Naisten leninkikankaiden kohdalla kiinnittyy huomio eräisiin iloisiin, keväisiin väreihin. Niiden joukossa on ihastuttavia, heleitä pastellisävyjä, jotka nyt huomattavasti poikkeavat aikaisemmista, hempeämmistä väreistä. Runsaan väriasteikon päärunkona ovat kuitenkin aina tyylikkäät harmaat, ruskean eri vivahteet vaaleasta säämiskästä aina tummaan neekerinruskeaan saakka, valkoinen, erilaiset siniset ja vihreät, joista esimerkiksi lehmuksen vihreä on edelleenkin hyvin suosittu, samoin violetin tummat ja vaaleat sävyt. Kankaisiin on koetettu saada keveyttä, elävyyttä ja herkkyyttä eri sidostyypeillä ja tehostelangoilla, mm. poron karvoilla. Aina muodikkaitten sileäpintaisten villakankaiden ohella on pienisilmukkaisia bouclé-laatuja, suosittuja mohaireja, erilaisia fantasiasidoksisia kankaita, ohuehkoja, keveitä tweedejä — joitakin päätyyppejä nimetäksemme.

Suunnilleen samoilla linjoilla liikkuvat naisten kappakankaatkin. Lyhyempi ja pitempikarvainen flaush — myös mohairsekoitteinen — on georgetten ja eläväpintaisten bouclé-tweedien rinnalla mitä ihastuttavimpina värisävyinä ja kuoseina.

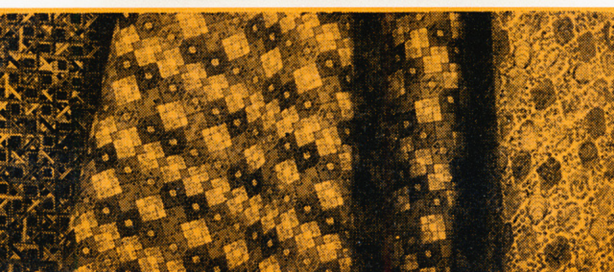
Kankaiden kuvioinnissa ja kuosituksessa ovat edustettuina kukka-aiheista lähinnä ruusu, joka hyvin pääsee oikeuksiinsa yksivärisissä tai muuten pohjavärisävyltään rauhallisissa kankaissa. Eksoottisia kuvioaiheita, geometrisia sommitelmia, itämaisaiheisia ornamenttikuvioita suorastaan mikrobimaisen pienien kuvioiden rinnalla on osoittamassa suunnittelijoiden mielikuvituksen rikkautta. Raitakuoseissa, joissa on joskus sangen voimakkaitakin väriyhdistelmiä, on myös runsaasti valinnan varaa.

Tämän kevään muoti suosii voimakkaita väriyhdistelmiä ja mm. tällaisia ornamenttikuviosommitelmia.

Tämä riemukkaan kirjava puuvillakangas on painettua vohvelikangasta.

Tämän kevään kankaiden kuvioinneissa esiintyy myös hyvin pienikokoisia neliö-, pallo-, ym. sommitelmia. Nämä painetut puuvillakankaat ovat siliäviä ja laadultaan hyvin korkealuokkaisia. Värillä painettu osa kuvasta nähdään yllä myös suurennettuna, jolloin kuvioinnin erittäin hienot yksityiskohdat pääsevät paremmin esille. Kankaiden asettelu kuvassa antanee viitteitä myymälän kangasesittelyjen rakentamiseen.

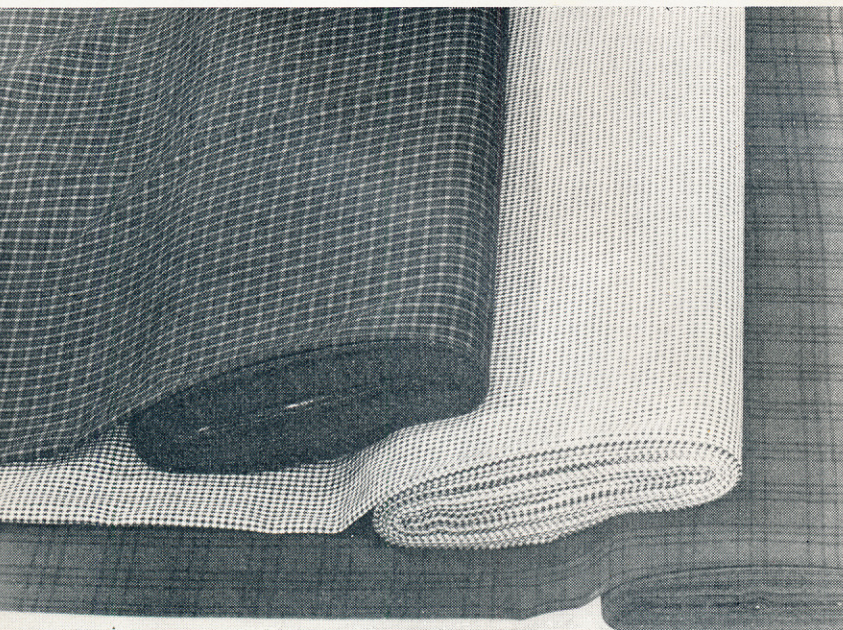
Sekoitekankaiden valikoima laajenee

Villakankaiden ohella ovat eräät sekoitekankaat tulleet hyvin suosituiksi viime aikoina. Terylenekankaiden monet hyvät ominaisuudet pääsevät ehkä parhaiten oikeuksiinsa housuissa ja hameissa, joskin muitakin vaatekappaleita voidaan niistä mainosti valmistaa. Täksi kevääksi on entisten yksiväristen terylenekankaiden väriskaalaa laajennettu ja lisäksi on markkinoille laskettu myös pirteitä skottiruutu- sekä pepita-aiheisia kuoseja.

Myös naisten leninkikangasvalikoimaa rikastuttamassa on useita sekoitekankaita. Silkki + villa ja raionvilla + villa -yhdistelmät ovat varsin edustavia ja suosittuja. Joskus saattaa kankaisiin edellämainittujen lisäksi olla sekoitettuna paria kolmea muutakin raaka-ainetta. Näin on kankaille saatu uusia ominaisuuksia ja samalla tarjoutuu tilaisuus entistä vaihtelevampiin väriyhdistelmiin. Näiden sekoitekankaiden valikoima on hyvin laaja ja monipuolinen. Se tarjoaa miltei rajattomia mahdollisuuksia uusia kevät- ja kesäasuja suunnitteleville Eevoille. Sopivia laatuja ja kuoseja on tarjolla sekä tavallisiksi arkiasuiksi että myös juhlavampia luomuksia varten.

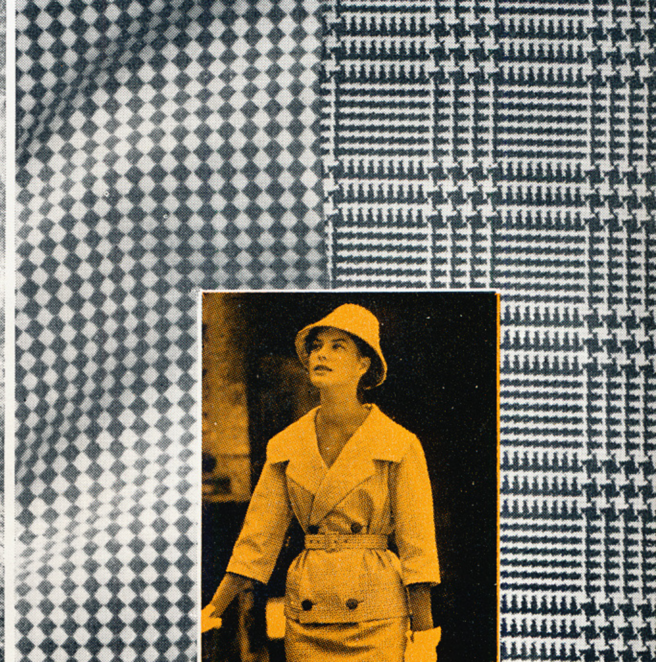

▲ *Painetut villa- ja dralonmusliinikankaat ovat todella ihanteellisia kesäkankaita.*

◀ *Terylene-kankaiden suosio on yhä kasvamassa. Näitä helppohoitoisia ja käytännöllisiä kankaita on nykyään tarjolla myös hauskoina skottiruutuisina ja pepita-aiheisina kuoseina.*

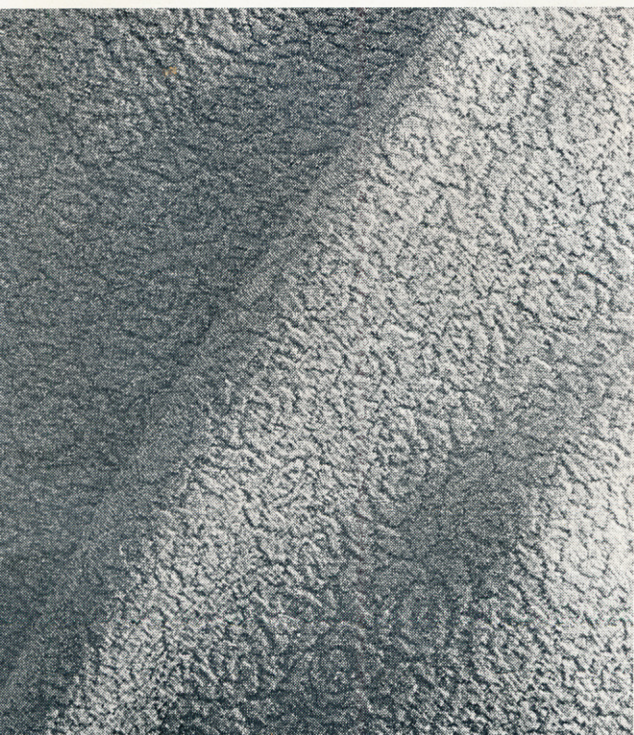

▲ *Keveä ja kauniisti laskeutuva naisten villakangas on yllä oleva painettu crepe georgette. Valitettavasti kauniit ruskean eri vivahteet eivät pääse oikeuksiinsa kuvassa.*

▲ *Ruudullisia, miellyttäviä raionvillakankaita. Oikealla ns. glencheckyyppinen, vasemmalla harlekiiniruudutus.*

▼ *Tämä arvokkaan näköinen villaclocqué-kangas on paksun tuntuista ja pinnaltaan epätasaista.*

▼ *Tyylikkäitä ja ryhdikkäitä naisten pukuja tulee paksummista, jacguard-kudoksisista kankaista. Alla oleva lähikuva on värikkäästä, ns. gobeliinityyppisestä villakankaasta.*

◄

Myymälämainontaan sopiva asetelma kesäisistä ranta-asu ja hamekankaista, jotka ovat varmaankin lomamatkoja suunnittelevien mieleen.

Alla nähdään kaksi yksityiskohtaa erilaisista helleasuihin ja rantapaitoihin sopivista, iloisista ja vilpoisista puuvillakankaista. ▼

PUUVILLAKESÄ -60

Kukkaismeri

Viime kesä oli ruusujen ja kukkakuvioisten puuvillakankaiden valtakautta, eikä näytä todennäköiseltä, että Suomen kansa olisi saanut ruusuista tarpeekseen. Ilmeisestikin on niin, että pitkän syksyn ja talven jälkeen nainen haluaa tyydyttää värinälkäänsä, ja hänelle eivät riitä kukkaset luonnossa, vaan hänen on saatava pitää niitä myös yllään.

Näissä mietteissä ovat myös puuvillatehtaitten mallien suunnittelijat ahertaneet ja tuloksena on todellinen kukkaismeri, jossa loistavat kaikki suosituimmat kukat taivaan alla. Valkoinen pohja on puuvillakankaissa tietenkin aina kesäisen raikas ja hauskan näköinen ruskettunutta ihoa vasten. Mutta toisaalta veikataan sitäkin, että tummapohjaiset kankaat alkaisivat myös kiinnostaa entistä enemmän. Kehitys näyttää yleensäkin olevan menossa kohti tummasävyisiä kankaita.

BB ohjailee muotia

Suurta menestystä odotetaan siis kukka-aiheille, mutta myös ginghamien suosio tulee ensi kesänä olemaan huomattava, niin oudolta kuin se saattaa kuullostaakin. Ginghamin on tuonut muodin valokeilaan Brigitte Bardot. Kun hän viime kesänä astui avioon, oli hänellä hääpukuna viehättävä kesäleninki, jonka materiaalina oli punavalkoruutuinen gingham. Loppukesästä useat muutkin ranskattaret ehättivät hankkimaan itselleen ruudullisia puuvillapukuja ja innostus on kasvamassa. Ensi kesästä odotellaankin täydellä syyllä todellista ruutujen renessanssia.

Mielenkiintoisia painokankaita

Kesän painokankaiden aiheet ovat ehtymättömät ulottuen luonnonaiheista puhtaasti abstraktisiin kuvioihin. On kankaita, joita hallitsevat harvaan sijoitetut monumentaalisesti tyylitellyt, suuret ruusut valkoisella pohjalla tai maalailevasti toteutetut, kuin paksuin öljyvärein vedetyt, rehevät kukka-aiheet. Näiden "luonnonläheisten" painokankaiden vastapainona ovat jäntevästi toteutetut ruutu- ja raitakankaat, joissa raidat vaihtuvat rytmillisesti sävystä ja väristä toiseen. Tällaiset kankaat ovat hyvin suosittuja nuorten värikkäinä hameina ja iloisina työtakkeina.

Painokankaiden lähempi tarkastelu osoittaa, että niiden rakenteessa on paljon mielenkiintoista. Ne ovat usein pinnaltaan rosoisen epätasaisia, kreppimäisiä, bouclémaisia tai ryynimäisiä, ja tästä johtuu, että kankaat tuntuvat täyteläisiltä. Kankaiden pinnan rosoisuus ja reliefimäisyys on saatu aikaan sidoskuvioilla tai tehostelangoilla.

Vaihtelua myös takkeihin

Puuvillapopliinitakit eivät ole enää pitkiin aikoihin olleet beigen värisiä, vaan nyt loistavat takkipopliineissa kaikki sateenkaaren värit, jotka tekevät kesäisen katukuvan iloisen ja reippaan näköiseksi. PMK:n puuvillakangasmallis-

tossa on paljon muitakin kesäisen vilpoisiksi takeiksi soveltuvia kankaita.

Hauskoja ja nuorekkaita ovat paksut puuvillakankaat, jotka on kudottu valkoisesta ja jostakin värilangasta raidallisiksi tai ruudullisiksi. Tapaamme suurta glenncheckiä, pepitaa ja kukonaskelta. Shakkiruutumainen pinta on myös eräiden takkikankaiden hauskana efektinä. Nämä kankaat soveltuvat mainiosti myös kesän huolettomiksi katuasuiksi ja jakkupuvuiksi. Ne ovat vilpoisia ja miellyttäviä pitää helteelläkin.

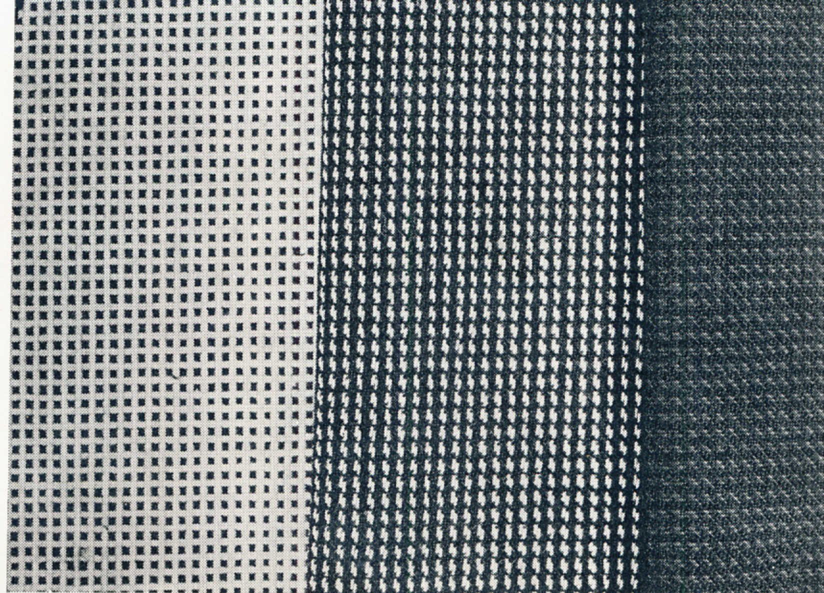
Vahvaa tunnelmaa ja hyvää makua

Kesän -60 muotikankaiden teho on suurimmaksi osaksi niiden väreissä. Useimmat painetuista ja kuosiinkudotuista kankaista on soinnutettu salaperäisen, jännittävän sävyisiksi, joiden innoittajina ovat olleet milloin vanhat kansallispukumme ja ryijymme, milloin taas Lapin hehkuvat värit. Täkänöiden mallit ja kansallispukujen raitatyypit ovat näkyvissä tämän tästä varsinkin kuosiinkudotuissa kankaissa. Värien yhdistäminen on usein varsin epäsovinnaista, mutta se on suoritettu varmalla maulla. Ei epäillä soinnuttaa samassa kankaassa aivan erilaisia lämpimiä ja kylmiä punaisia sävyjä, jotka antavat kankaalle aivan erityistä loistetta. Syvillä tummilla ruskeilla, vihreillä ja violeteilla sävyillä on saatu aikaan erikoislaatuisia kankaita, jotka ovat hieman melankoolisia, mutta hyvin harmoonisia ja hillittyjä.

Harmaaseen sävytetty raitakangas, jonka raidat vaihtuvat säännöllisesti tummasta vaaleaan. Tämä kuosiinkudottu puuvillakangas soveltuu yhtä hyvin sisustukseen kuin pukimiinkin. PMK.

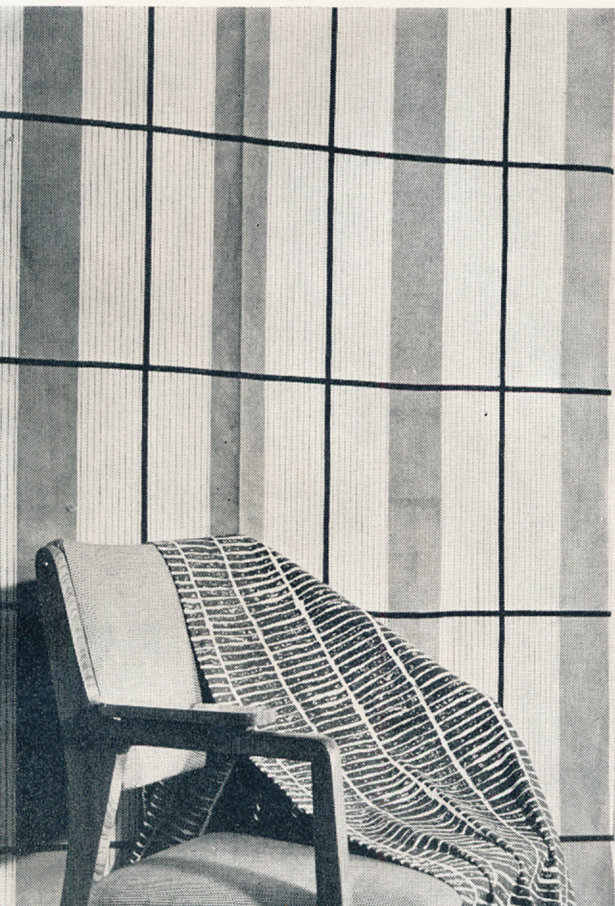

Tämä puuvillakangasta esittelevä tyttönen esiintyy myös lehtemme kansikuvana. Kangas on ryhdikästä puuvillaa, jossa on mustalle pohjalle painettuna oranssia ja punaista.

Huokeita ja kuoseiltaan sekä väreiltään nuorekkaita huonekalukankaita PMK:n sisustuskangaskokoelmasta.

▲

Yllä hauskasti tyylitelty ruusuaihe, joka on painettu valkoiselle puuvillapohjalle. PMK.

◀ *Vasemmalla PMK:n kesäkokoelmasta otettuja painettuja puuvillakankaita, jotka soveltuvat sekä pukimiksi että myös verhoiksi. Tuoli on verhoiltu Marcato-kankaalla.*

◀ *Viihtyisää ja kodikasta tunnelmaa luovat uudet ikkunaverhot. Kuvassa olevat keväiset verhokankaat ovat painettua raionia. Kuva edustaa yhtenä esimerkkinä OTKn tekstiiliosaston laajaa verhokankaiden valikoimaa.*

Erilaiset kukka- ja pallokuviot ovat tänä keväänä eräitä eniten käytettyjä koristeaiheita. Kuvassa nähdään erittäin korkealuokkaisia, siliäviksi käsiteltyjä puuvillakankaita. ▼

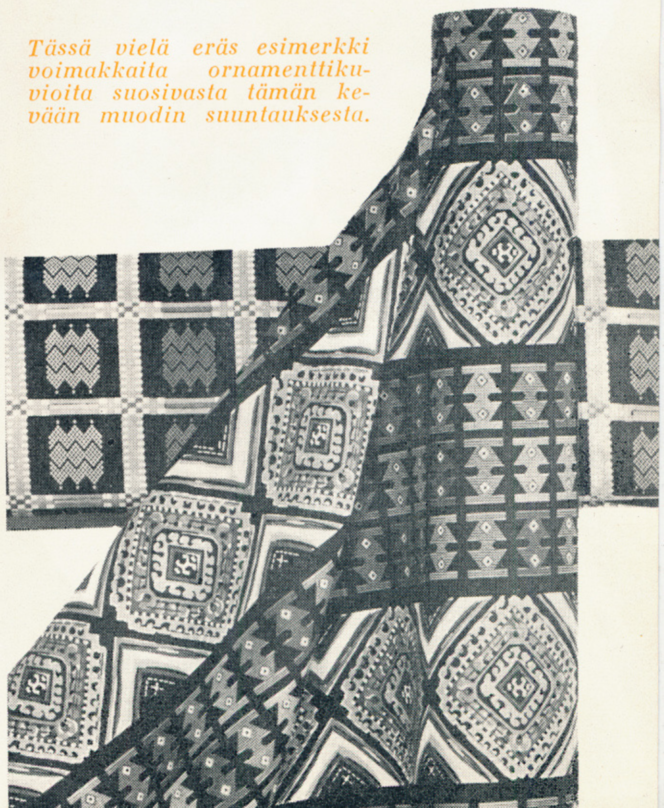
Tämän ja viereisen sivun tytöt ovat saksalaisia mannekiineja, jotka esittelevät kevään kankaita valmiina pukuina.

Vierailu- ja juhlapuvuiksi sopivat alla olevat korkealuokkaiset kukka-aiheiset puuvillakankaat. Kuvassa ylinnä oleva kangas muistuttaa erehdyttävästi moiré-silkkiä!

Tässä vielä eräs esimerkki voimakkaita ornamenttikuvioita suosivasta tämän kevään muodin suuntauksesta.

Tyylikkyys alkaa alusvaatteista . . .

Sievää, mutta myös tarkoituksenmukaista

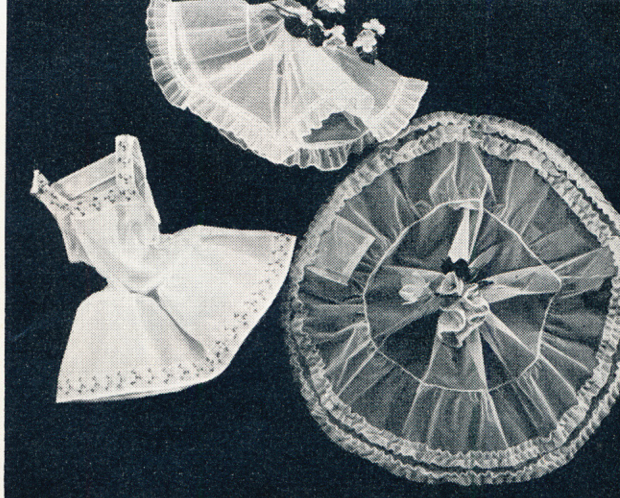
Naisten alusvaatteissa on kehitys suuntautumassa eräässä mielessä oikeisiin uomiinsa. Yleensä ollaan pyrkimässä pois liiallisten koristeiden käyttämisestä ja siirrytään yksinkertaisempiin koristesommitelmiin. Alushameiden ja kerrastojen piristämiseksi käytetään nyt enemmän kauniita ja kestäviä nauhasomisteita ja usein myös entistä kapeampia reuna- ja välipitsejä. Sen sijaan puolialushameissa, jotka ovat etupäässä leveitä malleja, vallitsevat koristeaiheissa espanjalaiseen tyyliin röyhelöt ja rimssut. Ne saattavat olla hyvinkin värikkäitä ja usein kestopitsiä.

Tyttöjen vastaavat vaatekappaleet ovat tyyliltään yhtä ihastuttavia. Kestokovitetut koko- tai puolialushameet ovat sievästi koristeltuja värikkäillä ruusunauhoilla tai nailonpitseillä.

Kerrastojen ja alushameiden materiaalina ovat silkki- ja nailoncharmeuse hyvin sopivia. Bemberg-silkki on saamassa yhä lisääntyvää kannatusta ja tämä miellyttävä ja käytännöllinen silkkilaatu sopiikin erittäin hyvin molempiin vaatekappaleisiin.

Tyylikkäitä ja naisellisia ovat silkki- ja nailoncharmeusesta valmistetut naisten alusvaatteet ja yöpaidat. Puolialushameet ovat usein ihastuttavan kekseliäästi koristeltuja, vaikkakin yleensä naisten alusvaatealalla on kehitys suuntautumassa entistä käytännöllisemmille linjoille.

▲ *Nykymuoti leikittelee väreillä. Tavallisten värisävyjen ohella kiinnittyy huomio muotiväreihin grafiitti, creole, fumé ja mandariini. Saumallisten sukkien lisäksi ovat saumattomat, sileät verkko- ja kreppinailonit hyvin pidettyjä.*

Mitä isot edellä, sitä pienet perässä ... Tyttösten "alusvaatelinjasta" pari ihastuttavaa malliesimerkkiä. ▲

Käytännöllistä ja mukavaa miehille

Miesten alusvaatteissa kiinnittyy huomio käytännöllisiin ja keveisiin malleihin. Tavallisten lahkeettomien ja puolilahkeisten alushousujen ohella on tarjolla ¾-lahkeinen malli, jonka suosio on kaikkialla maailmassa valtavasti kasvanut. Varsinkin varhaiskevään alushousuina se on mitä käytännöllisin ja suositeltavin malli. Siinä on käytetty joustavaa erikoisneulosta, joka antaa hyvin miellyttävän tunnun. Lyhyt- ja puolilahkeisissa ovat neulostyypit taas keveämpiä ja ilmavampia.

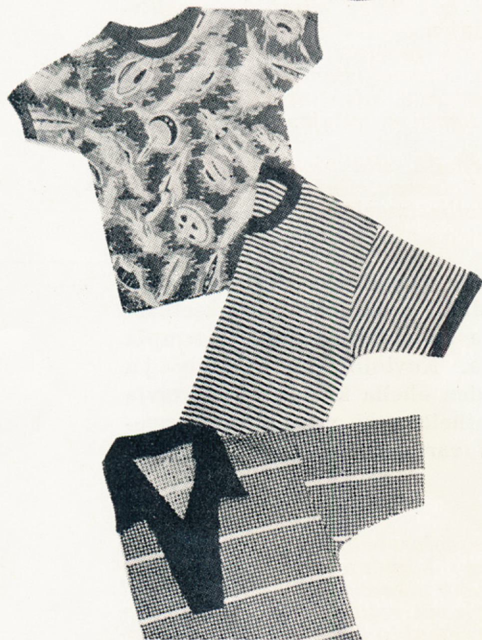
Verkkopaitoja, sekä suuri- että pienisilmäisiä, on tarjolla hihattomia ja lyhyillä hihoilla varustettuja. Ne valmistetaan paksuhkoista puuvillalangoista, joiden ominaisuudet tähän tarkoitukseen ovat mitä sopivimmat.

Miesten ja poikien värikkäissä kesäeli ns. rantapaidoissa on väri-iloa ja kuvioaiheita tänäkin kesänä aivan riittämiin. Raidalliset "kipparipaidat" ovat niin ikään hyvin suosittuina aina joukossa mukana. Mallit ovat joko kauluksellisia V-aukkoisia tai sitten yksinkertaisempia O-aukkoisia. Kuvioina on retkeily- ja ruutuaiheiden ohella käytetty peloittavia merirosvoaiheita sekä varsinkin nuorempaa väkeä varmasti kiehtovia avaruuskuvioita.

Miesten kesäalusvaatteille on ominaista keveys ja käytännöllisyys. Kuvassa äärimmäisenä oikealla olevat ¾-lahkeiset alushousut ovat erittäin sopivat ja käytännölliset etenkin varhaiskeväällä, ennen siirtymistä varsinaisiin kesäalushousuihin. ▼

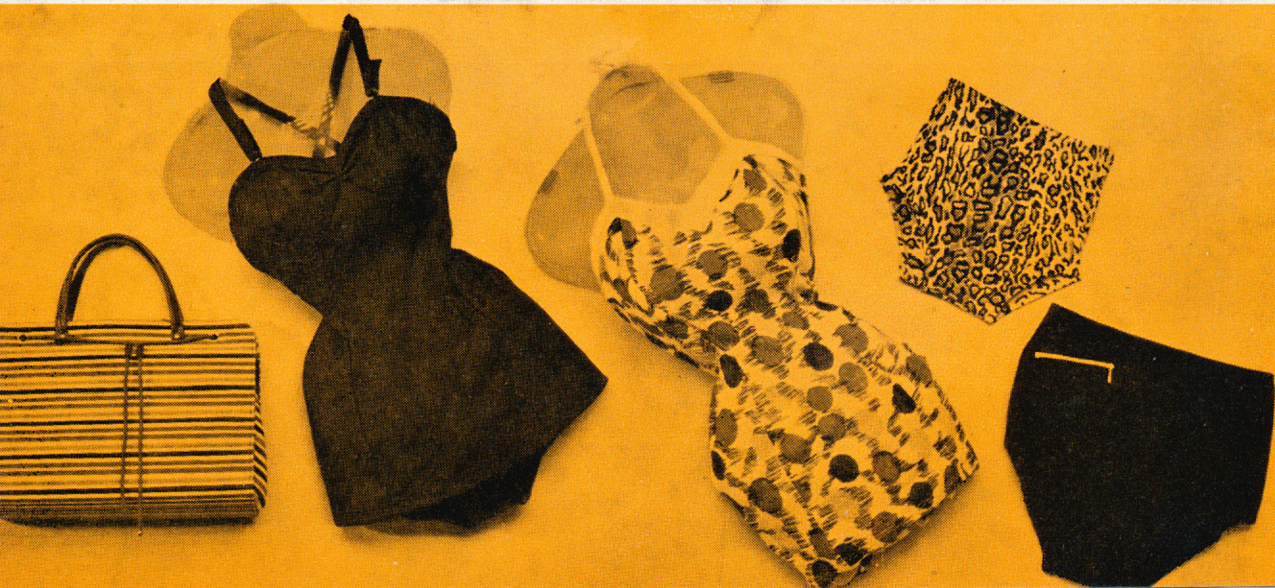

▲
Miesten sukat ovat etupäässä kreppinailoneita tai ohuehkoja villasukkia, usein kuvioituja tai raidallisia. Harmaat värisävyt ovat suosittuja. Nuorison suosimia ovat voimakkaat väriyhdistelmät, kuten puna-sininen, puna-musta, vihreä-sininen jne. Solmioissa hallitsevat raitakuosit. Sininen ja punainen ovat päävärejä, mutta muitakin, esim. vihreätä ja keltaista esiintyy solmioissa runsaasti. Laadut ovat Rhodia, Perlon, Terylene, Trevira ja uutuutena rosopintainen boucle.

◀ *Värikkyyttä ja kirjavuutta on kerrakseen rantapaidoissa! Niiden joukosta löytävät pienet ja suuremmatkin "kipparit" mieleisensä.*

Ensi kesän naisten uimapuvut ovat Suomessa etupäässä yksiosaisia, materiaalina mm. kreppinailon, puuvillalasteks tai puuvilla. Iloiset pallo- ja kukka-aiheiset uimapuvut antavat oman, piristävän säväyksensä uimarannoille.
▼

Pieniä, tärkeitä yksityis-kohtia

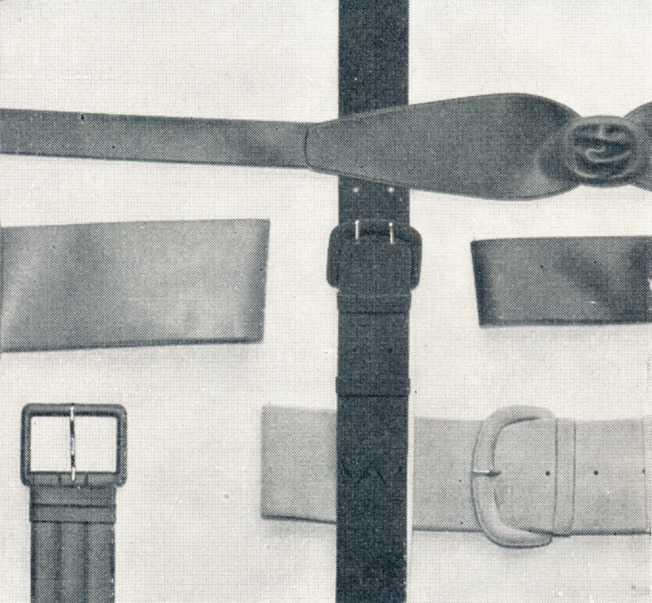

Uutta suuntausta edustavat kuvassa olevat käsilaukut. Kahden eri materiaalin tai värin käyttä samassa laukussa on tulossa meillekin.

Mitä kuuluu käsilaukuista?

Tämän kevään käsilaukkumallit ovat edelleenkin suurelta osaltaan samoja kuin viime vuonna: neliöaihe esiintyy useassa eri muodossaan. Laukut voivat olla pitkänomaisia, korkeita tai aivan neliömäisiä. Yleisenä toteamuksena voisi sanoa niiden noudattavan edelleen linjaa, joka on ollut jo jonkin aikaa havaittavissa, nimittäin suuntausta suurempiin malleihin.

Värit ovat sopusoinnussa kenkien ja käsineiden vastaavien värien kanssa. Keski-Euroopasta kantautuneet viestit kertovat, että siellä on jo jonkin aikaa vallinnut tyyli, jonka mukaan käsilaukut saattavat olla usein kaksivärisiä, joskus hyvinkin kirkkain väriyhdistelmin. Muoti suosii myös jopa kahden aivan eri materiaalin yhdistelyä samassa käsilaukussa. Nämä uusasialliset laukut saattavat tuntua aluksi suomalaisista ehkä liian rohkeilta ja oudoilta, mutta on otettava huomioon, että ne ovat joka tapauksessa olleet jo parin vuoden ajan korkeata muotia muualla Euroopassa. Näin ollen on syytä olettaa tämän uuden suuntauksen saavan vähitellen meilläkin jalansijaa, ja tuovan tervetullutta piristystä tavalliseen, sinänsä varsin laimeantuntuiseen käsilaukkumalli- ja värikokoelmaan.

Vöiden käyttö lisääntymässä

Vöitä on alettu käyttää entistä enemmän leninkien ja hame-puseroyhdistelmien kanssa ja valinnan varaa on niissä runsaasti. Värit noudattelevat samoja linjoja käsilaukkujen, kenkien ja käsineiden kanssa. Vyöt ovat etupäässä leveähköjä ja materiaalina on käytetty samoja erikoismuovilaatuja, joista käsilaukutkin pääasiassa valmistetaan. Pinnaltaan ne ovat joko sileitä, mokkapintaisia tai nappaa.

Millaisia käsineitä tarjotaan tänä keväänä?

Kevään nahkakäsineiden malleissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Materiaalina on edelleenkin vallitsevana lampaan nahasta valmistetut nappanahka ja glacé. Pidemmissä eli ns. cocktail-käsineissä on hienoksi hiottu velour myös sangen suosittu nahkalaatu.

Naisten käsineistä puhuttaessa on mainittava, että tavanomaisten käsineiden ohella on edellämainittu pidempi malli saavuttamassa vakiintuneen aseman myös tavallisena ”katukäsineenä”. Tämä johtuu siitä, että muoti on viime aikoina suosinut lyhyehköjä hihoja niin ulstereissa, kävelypuvuissa kuin muissakin katuasuissa.

Värit noudattelevat mielellään samoja sävyjä kuin käsilaukuissa, kengissä ja vöissä. Tämä ei suinkaan tarkoita sitä, että näiden asusteiden täytyisi aina olla täsmälleen saman värisiä. Voimme mainiosti käyttää hyväksemme väriyhdistelmien suomia mahdollisuuksia, kunhan vain huolehdimme siitä, että eri värit todella sointuvat luontevasti yhteen. Uusimpia värejä ovat vaalen ruskea naturelle, ranskan nougat joka on vaalea, ihastuttava sävy; caprifol ja hempeä lila, nimeltään sireeni.

Ruskeata, valkoista ja harmaata hillittyinä pastellisävyinä pääasiassa kotimaisista helmistä valmistetussa kaulakorussa. Yhdistelmä, joka sopii mitä moninaisimpiin asuihin.

Juhlavampaan asuun sopiva, hyvin erimuotoisista helmistä sommiteltu fantasianauha. Helmiin on poltettu himmeän kuparin värinen pinta, ja niiden väleihin loistavasti sädehtiviä Starlight-helmiä. Samoista, korkeinta muotikorujen laatua edustavista hiotuista helmistä on sommiteltu myös rauhallinen korvakoru.

Verkkoselkäkäsineisiin on uutuutena tullut Ranskasta hienonhienoa paksuhkoa nailonkreppiä, jonka kämmenosa on pehmeätä nahkaa. Suosittuja ovat myös tavalliset nailon ja nailonpitsikäsineet vaalean harmaana, vaalean beigenä ja aina muodikkaana valkoisena. Tiiviimpineuloksisista käsineistä ovat puuvilla-, nailon- tai dederonsimplex-laadut vaalean beigen värisinä etusijalla.

Miesten hienoimmissa käsineissä ovat eniten käytetyt nahkalaadut gasellin, poron ja jokisian nahka. Viimemainittu edustaa todellista luxustasoa tavallisten siannahkakäsineiden joukossa. Nappa ja puolinappanahkaiset laadut ovat jo huomattavasti edullisempia hinnaltaan ja erilaisten harmaiden ja vaalean beigen sävyisinä hyvin pidettyjä.

Helmet ovat muotia

Mihin tahansa käännymme, näemme tänä vuonna naisten asusteiden yhteydessä harvinaisen paljon helmiä. Pariisi toi helmet muotiin jo toissa vuonna ja nyt niiden käyttö näyttää yleistyneen Suomessakin.

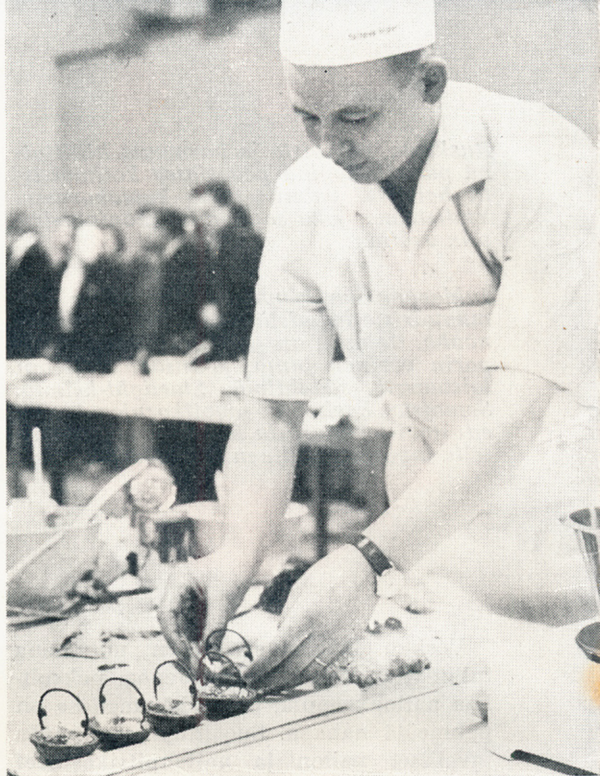
Syvimpänä pakoitteena helmien käytön yleistymiselle on varmaan se, että viime vuosien kuluessa materiaalien kuviointi eri tekstiileissä on huomattavasti yksinkertaistunut ja myös itse mallit ja leikkaus ovat saaneet ikään kuin suorempia viivoja. Ja mikäpä tätä hillittyä kokonaiskuvaa elävöittäisikään paremmin kuin puvun väriä ja mallia korostava kaulakoru!

Muotikorujen ja helmien tuotanto ei pyri juuri lainkaan liikkumaan samoissa mallityypeissä aitojen korujen kanssa, vaan on etsinyt esimerkiksi hyvin lyijypitoisesta lasista kymmeniä ihastuttavia värisävyjä. Myös meillä on ryhdytty tekemään kotimaisia muotihelmiä ja niitä on tarjolla jo verrattain hyvä valikoima. Helmimuoti näyttää olevan edelleen yleistymässä ja on syytä olettaa helmien ja muiden kaulakorujen suosion jatkuvan vielä hyvinkin pitkään.

Teini-ikäiset, jotka niin monella muodin alalla sanovat myös oman painavan sanansa, ovat tänä vuonna hyväksyneet niin ikään kaulakorut, tietenkin omine sovellutuksineen. Kullatuissa ketjuissa riippuvat laulajapoikien ja filmitähtien valokuvat, nimikirjaimet, pienet eläinfiguurit, urheiluaiheiset maskotit jne. ovat heidän suosiossaan.

Nyt on kesä kuitenkin lähestymässä kovaa vauhtia. Se antaa aina oman sysäyksensä korujen käytölle. Kun tällä hetkellä muotivärit ovat erilaiset ruskean ja vaalean ruskean vivahteet, harmaat ja violetin värisävyt, tulevat nämä kesäajaksi jäämään hiukan syrjään valkoisen värin tieltä, joka tulee olemaan kesähelmien yleisväri kirkkaan punaisen rinnalla.

Taitavat leipurit kilpailivat OTKn kerholla

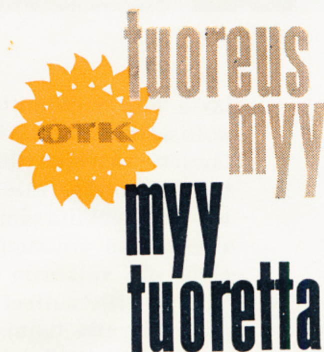
Viime vuonna saatujen myönteisten kokemusten perusteella järjestettiin tänäkin vuonna osuusliikkeiden leipuri- ja kondiittorimestareille yhteiset opinto- ja neuvottelupäivät ja niiden yhteydessä kilpailut ammattitaidossa. Opintopäivien pyrkimyksenä oli valottaa niitä erilaisia mahdollisuuksia, joita on käytettävissä leipomoiden tuoton parantamiseksi ja tuotteiden menekin lisäämiseksi. Tätä tarkoitusta palveli myös Taitava Leipuri -kilpailu, joka on omiaan kiinnittämään huomiota jatkuvaan ammattitaidon kehittämiseen. Tämänkertaisia kilpailuja seurattaessa voitiinkin todeta, että kondiittorien ammattitaito oli ilahduttavasti kohonnut viimevuotisista kilpailuista.

Eri puolilla Suomea pidettyjen karsintakilpailujen parhaat, 20 naista ja miestä nähdään alakuvassa Taitava Leipuri -loppukilpailuissa Helsingissä, OTKn kerhohuoneistossa. Kilpailujen aiheena oli "kolme kauneinta leivosta" ja ne käsittivät leivoskakun sekä pehmeiden leivosten ja muroleivosten sarjan valmistamisen.

Ja yllä näemme kilpailujen voittajan, Kainuun Ol:n Eino Törrösen viimeistelemässä leivossarjaansa. Toiselle sijalle pääsi elantolainen Touko Loikkanen ja kolmannelle myös elantolainen Matti Yrjölä. Kilpailu oli hyvin tasaväkinen.

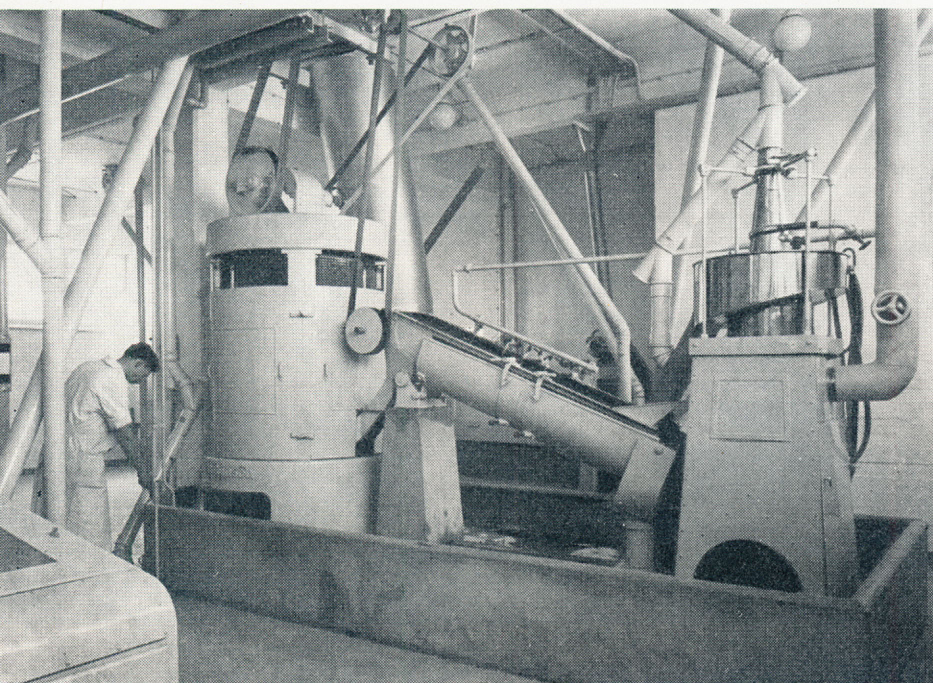
Kuva OTKn Hämeenlinnan myllyn valssisalista osoittaa, miten pitkälle tässä maailman ajanmukaisimmaksi sanotussa myllyssä on edetty jostain entisaikojen puromyllystä. Kuvan 50 m pitkässä salissa on kaikkiaan 37 kaksoisvalssituolia ja mm. 74 sähkömoottoria. Jauhatusvalsseissa tapahtuu varsinainen vehnän hienontaminen monessa eri vaiheessa.

Viljan ja viljatuotteiden säilytys

Viljan ja viljatuotteiden kemiallisesta koostumuksesta muodostavat hiilihydraatit (tärkkelys) tärkeimmät osan. Sitten seuraavat järjestyksessä valkuaisaineet ja rasvat. Rasvojen määrä on yleensä pieni. Lisäksi vilja sisältää kivennäisaineita, vitamiineja, entsyymejä ja vettä. Eri viljalaatujen kokoomus vaihtelee huomattavasti, niinpä esim. kaura eroaa muista suuremman rasvapitoisuutensa takia.

Vilja hengittää kuten ihminenkin, jolloin hiilidioksidin ohella syntyy vettä ja vapautuu lämpöä aiheuttaen lämpötilan nousua. Tästä seuraa ainehäviöitä, kylmempiin osiin tiivistyy hikoiluvettä, tapahtuu ummehtumista ja tunkkaantumista sekä myöhemmin ulkoisestikin näkyvää homeen kasvua. Erittäin kosteassa viljassa on bakteerien aiheuttamien muutosten takia hapan, käynyt haju. Viljan hengityksestä johtuvat muutokset, samoin kuin myös pieneliöiden aiheuttamat turmeltumiset riippuvat ratkaisevasti tuotteen *vesipitoisuudesta* ja *varastolämpötilasta*. Jauhoissa kosteuden lisääntyminen aiheuttaa paakkuuntumista, josta edelleen seuraa ummehtunut haju ja pieneliöiden kasvu. Kosteuden pieneminen sekä vil-

Ennen jauhatusta kulkee vehnä mm. tämän pesukoneen läpi. Oikealla olevassa laitteessa erottuvat kivet viljasta pudoten raskaampina alas. Vasemmalla vedenerotuslinkooja.

jassa että viljatuotteissa aiheuttaa luonnollisesti painohäviöitä. Jauhojen sisältämien rasvojen härskiytymistä tapahtuu varsinkin valon vaikutuksesta. Tämä on merkittävämpää rasvaa runsaasti sisältävissä viljatuotteissa ja niissä, jotka eivät ole valkoisia (esim. kauraryynit). Vilja ja viljatuotteet ottavat erityisen helposti vieraita hajuja. Eläimet (esim. hiiret) voivat myös aiheuttaa tuotteen vaurioitumista ja tuhohyönteisten (lähinnä niiden toukkien) jauhoissa aiheuttamat vahingot voivat olla hyvin harmillisia (jauhokoisa sekä eräät kovakuoriaiset; hyvin kosteassa jauhossa myös jauhopukki).

Kuten viereisen sivun kaaviopiirroksesta selviää, riippuu viljan ja viljatuotteiden säilyvyys ratkaisevasti kosteudesta. Mitä alhaisempi varastohuoneen suhteellinen kosteus ja itse tuotteen vesipitoisuus on, sen parempi säilyvyyden kannalta. Koska viljan ja viljatuotteiden laatua huonontavat ilmiöt ts. hengitys, pieneliöiden toiminta, rasvojen härskiytyminen, tuhohyönteisten kehittyminen jne. hidastuvat lämpötilan aletessa, on säilytyksessä pyrittävä mahdollisimman alhaiseen lämpötilaan. Ilman suhteellinen kosteus itse varastossa on pidettävä alle 80 % ja tuotteen vesipitoisuus alle 14,5 %. Lämpötilan kannalta paras olisi kova pakkanen. Lämpötilan vaihtelut eivät sinänsä ole vaarallisia, mutta kun niihin usein liittyy kosteusvaihtelua, voi niistä olla haitallisia seurauksia. Kosteus voi helposti nousta esim. kun talvikylmää varastoa tuuletetaan kesäilmalla. Lisäksi on muistettava, ettei varastohuoneessa, jossa viljaa ja viljatuotteita säilytetään, ole hajuja antavia tuotteita, kuten hedelmiä, kaloja, tervapahvia, haisevia kemikaaleja, parfyymejä jne. Valon vaikutus on myös pyrittävä estämään.

Jos säilytysolosuhteet voitaisiin järjestää ihanteellisiksi (kuiva, raikas pakkanen) säilyisivät vilja ja viljatuotteet miltei rajattomasti. Kun sellaisten säilytys-

olosuhteiden aikaansaaminen voi olla vaikeaa etenkin kesällä, olisi *1kk katsottava sopivaksi ylärajaksi* viljatuotteiden säilytykselle. Yleensä voidaan sanoa, että viljatuotteet säilyvät myyntikelpoisina olosuhteista riippuen 1—6 kk.

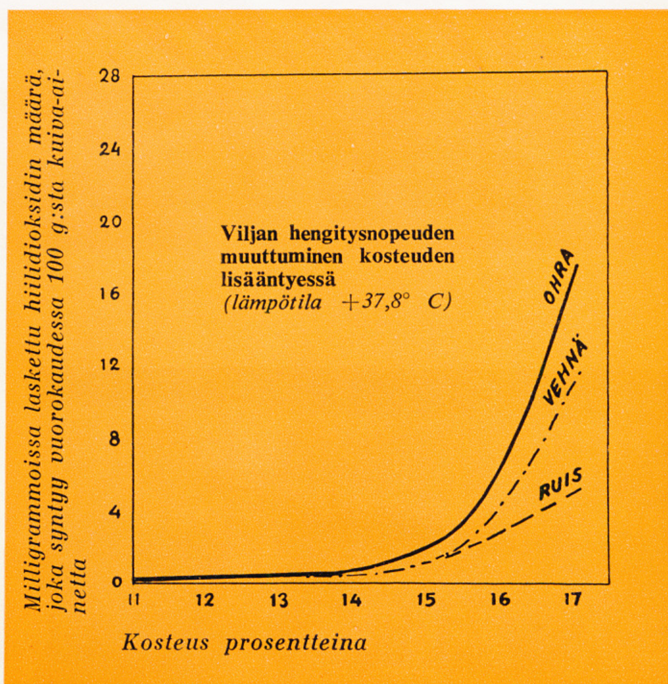
Viljan ja viljatuotteiden säilymistä tuoreena ja moitteettomana voidaan parantaa

1. pitämällä varastotilan kosteus sopivana

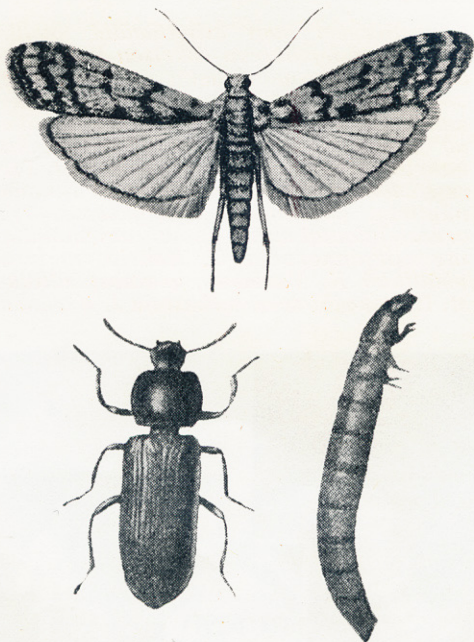
2. alentamalla varaston lämpötilaa

3. eristämällä viljatuotteet hajua antavista tuotteista

4. suojelemalla valolta.

Lähdeteos: M. B. Jacobs: Food and Food Products.

Kuvassa ylinnä on suurennettuna jauhokoisa, joka on vaarallisin ja eräs yleisimmistä myllyjen ja jauhovarastojen tuholaisista. Jauhokoisa muistuttaa koiperhosta, mutta on hieman suurempi — sen siipien väli on 22—25 mm. Jauhokoisa liikkuu öisin ja makaa päivällä paikallaan siivet supussa.

Verrattain yleinen jauhovarastoissa ja -laareissa esiintyvä tuholainen on myös jauhopukki, joka nähdään kuvassa suurennettuna toukkineen. Jauhopukki viihtyy kosteahkossa, hieman tunkkaantuneessa jauhossa. Se on 10 mm:n pituinen ja sen toukka on n. 30 mm. Väriltään jauhopukki on tumman tai punertavan ruskea.

Kuulumisia
OSUUSLIIKKEISTÄ

Osuusliikkeet ovat kiitettävällä tavalla käyttäneet hyväkseen äskeisen kahvirynnäkön mainosmateriaalia ja muistuttaneet omista "herkkukahvin ostopaikoistaan". Ol. Voima järjesti rynnäkön aikana oman ikkunanäyttelykilpailunsakin kahvin esittelemiseksi myymälöissä. Vieressä tämän kilpailun voittaneet ikkunanäyttelyt paremmuusjärjestyksessä. Yllä arvostelulautakunta, jossa vasemmalta: myyntityönneuvoja U. Kaario, mainospäällikkö K. Vaalavuo, mainospäällikkö M. Rintakoski sekä tarkastaja J. Keränen.

▲ *Ol. Voiman mainosaita Tampereen Hämeenkadun varrella kahvirynnäkön aikana. Kuva osoittaa, että tavallisilla myymäläjulisteilla voidaan myös suurissa ulkomainospinnoissa saada vahva vaikutus aikaan käyttämällä julisteita runsaasti yhdessä.*

Ol. Elannon kahvi-ikkunoissa esiintyi tämä erikoislaatuinen Rengaskahvijuliste katseenvangitsijana. ▶

Hedelmät olivat äskettäin voimakkaasti esillä Ol. Elannon myymälöissä kuvan esittämän hedelmäbasaarin muodossa. Samanaikaisesti myymälät jakoivat oheisia hedelmäruokien valmistusohjeita. Mainontaan kuului myös hauska juliste, joka osittain näkyy kuvan oikeassa alakulmassa. Julisteen teksti: Monta kiloa elämäniloa. ▶

